

V Bruselu dne 15.11.2022
COM(2022) 641 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zpráva z roku 2022 o plnění cílů v oblasti energetické účinnosti v roce 2020

Zpráva z roku 2022 o plnění cílů v oblasti energetické účinnosti v roce 2020

1. Úvod a přehled

Směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU (směrnice EED) ve znění směrnic (EU) 2018/2002 a 2018/844 a směrnice o energetické náročnosti budov 2010/31/EU (směrnice EPBD) ve znění směrnice (EU) 2018/844 jsou hlavní částí právních předpisů Evropské unie (EU) v oblasti klimatu a energetiky, které stanovují cíle EU v oblasti energetické účinnosti a vytvářejí podmínky pro přijímání opatření k plnému využití potenciálu energetické účinnosti, kterým hospodářství EU disponuje.

Směrnice EED požaduje, aby všechny členské státy EU prováděly politická opatření ke zlepšení energetické účinnosti v různých fázích energetického řetězce, od výroby až po konečnou spotřebu. Toto úsilí je pro dosažení cílů EU v oblasti energetické účinnosti klíčové a zásadně přispívá k dekarbonizaci hospodářství EU do roku 2050. Cíl EU v oblasti energetické účinnosti pro rok 2020 (článek 3 směrnice EED) odpovídá 20% snížení spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie v EU do roku 2020 ve srovnání se spotřebou energie předpokládanou pro rok 2020 ve scénáři PRIMES z roku 2007. Pokud jde o spotřebu primární energie, tento cíl vede k úrovni spotřeby 1 312 Mtoe a v případě konečné spotřeby energie činí 959 Mtoe.

Směrnice EPBD obsahuje širokou škálu politik a podpůrných opatření, jejichž cílem je zvýšit míru renovací stávajícího fondu budov, která je v současnosti nízká. Článek 2a směrnice EPBD zejména požaduje, aby členské státy pro oblast renovací vytvořily komplexní dlouhodobé strategie, které by umožnily nasměrovat investice k dosažení cíle vnitrostátních fondů budov bez emisí uhlíku do roku 2050 (s orientačními cíli pro roky 2030, 2040 a 2050) a aby podpořily transformaci na vysoce účinný fond budov bez emisí uhlíku do roku 2050. Článek 5 požaduje, aby členské státy stanovily nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost nových budov a stávajících budov procházejících větší renovací. Článek 9 stanoví, že všechny nové budovy musí být do 31. prosince 2020 (a po dni 31. prosince 2018 všechny nové veřejné budovy) budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

Článek 27 nařízení 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu (nařízení o správě) požaduje, aby členské státy do 30. dubna 2022 podaly Komisi zprávu o informacích uvedených v části 2 přílohy IX uvedeného nařízení. Pokud jde o směrnici EED, zahrnuje to pokrok při plnění článku 3 o cílech v oblasti energetické účinnosti, článku 5 o příkladné úloze budov veřejných subjektů, článku 7 o povinných úsporách energie a článku 8 o energetických auditech. Pokud jde o směrnici EPBD, podle článku 9 se navíc požaduje podávání zpráv o nových a renovovaných budovách s téměř nulovou spotřebou energie. Kromě toho článek 21 nařízení 2018/1999 požaduje, aby zprávy o pokroku v oblasti integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu obsahovaly orientační dílčí cíle dlouhodobé strategie renovací a upřesňovaly, jak přispívají k dosažení cílů EU v oblasti energetické účinnosti, jakož i příslušné politiky a opatření uvedené v dlouhodobých strategiích renovací. Požadují se informace o nákladově optimálních úrovních minimálních standardů energetické náročnosti vyplývajících z vnitrostátních

výpočtů v souladu s oddílem B přílohy I nařízení 2018/1999 a o počtu a podlahové ploše nových a renovovaných budov s téměř nulovou spotřebou energie v souladu s přílohou IX nařízení 2018/1999.

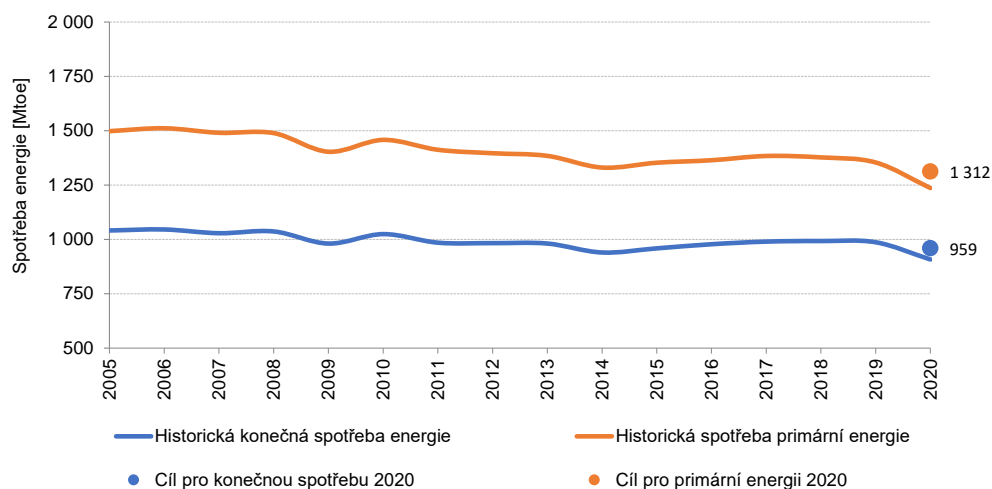
Tato zpráva analyzuje informace, které členské státy uvedly ve svých zprávách a doplňuje je o údaje Eurostatu. Kromě toho analyzuje posouzení vnitrostátních dlouhodobých strategií renovací a zpráv o nákladově optimálních úrovních, které členské státy předkládají Komisi. Za rok 2022 splnilo svou povinnost a předložilo zprávu všech 27 členských států. Zpráva Maďarska však neobsahuje žádné informace o energetické účinnosti a zprávy Rumunska a Chorvatska jsou považovány za velmi neúplné.

2. Pokrok při plnění cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2020 – článek 3 směrnice EED

V období od roku 2005 do roku 2020 měla spotřeba energie v EU obecně klesající tendenci, jak je znázorněno na obrázku 1. Tento pokles spotřeby energie byl doprovázen celkovým poklesem energetické náročnosti a spotřeby energie na obyvatele. V roce 2020 byly cíle EU pro spotřebu primární energie překročeny a dosáhly 1 236 Mtoe a pro konečnou spotřebu energie byly překročeny a dosáhly 907 Mtoe. Je třeba poznamenat, že hodnoty spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie pro rok 2020 byly významně ovlivněny krizí COVID-19 a opatřeními na omezení volného pohybu osob nařízenými vnitrostátními orgány, která výrazně omezila celkovou činnost a v důsledku toho snížila poptávku po energii¹. Hodnoty z roku 2019 (tj. před dopadem pandemie COVID-19 v EU) však již naznačovaly klesající trend spotřeby energie, a to i přesto, že hodnota spotřeby primární energie za rok 2019 byla vyšší než cíl pro rok 2020, a to 1 354 Mtoe, a hodnota konečné spotřeby energie činila 986 Mtoe.

Obrázek 1: Trendy konečné spotřeby energie a spotřeby primární energie v EU-27 (přímka představuje trajektorii mezi spotřebou v roce 2005 a spotřebou v roce 2020 a tečky představují cíle spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie pro rok 2020)

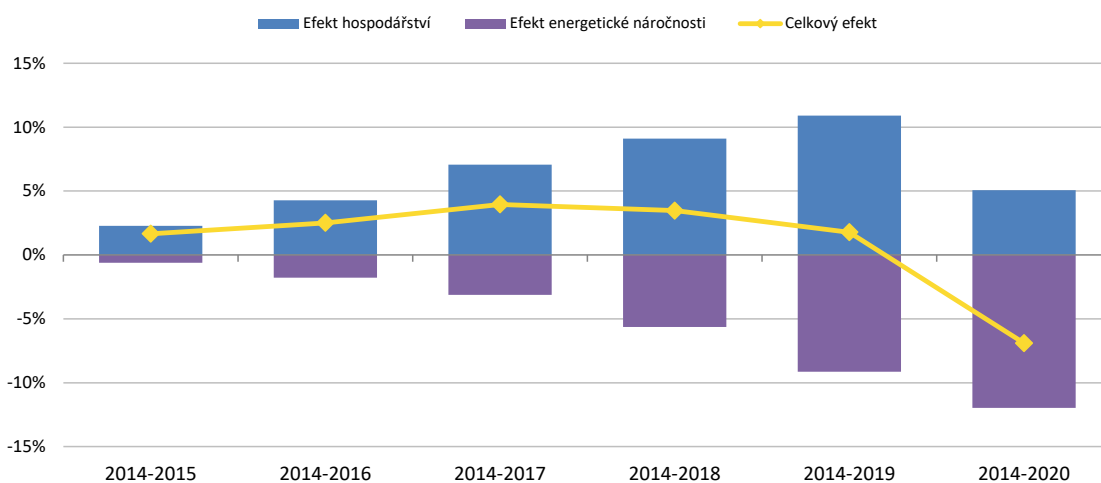
¹ Deset členských států ve svých oznámeních podle článku 3 výslovně uvedlo pandemii COVID-19 jako jeden z faktorů ovlivňujících dosažení cílů pro rok 2020.

Zdroj: Společné výzkumné středisko (JRC) na základě údajů Eurostatu, soubor údajů z dubna 2022.²

Obrázek 2 identifikuje faktory, které umožnily splnění cíle spotřeby primární energie pro rok 2020 prostřednictvím aditivního rozkladu změn v EU-27 v období 2014–2020. Po období mírného zvýšení spotřeby energie v letech 2014–2017 začala primární energetická náročnost v roce 2018 kompenzovat hospodářský růst. Spotřeba se však pod hodnoty z roku 2013 snížila teprve v roce 2020 v důsledku kombinovaného efektu poklesu hospodářství (6 %) způsobeného pandemickou krizí a neustálého zlepšování primární energetické náročnosti (3 %), které je výsledkem politik v oblasti energetiky a klimatu a právních předpisů EU.

Obrázek 2: Příspevek různých vlivů ke změnám spotřeby primární energie v EU-27 v období 2014–2020

Zdroj: JRC na základě údajů Eurostatu, soubor údajů z dubna 2022.³

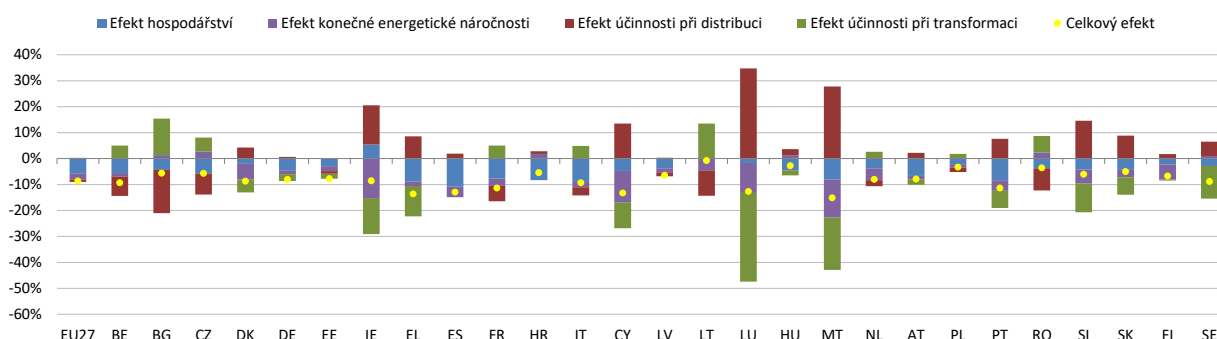
² Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

³ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

Pandemická krize vyvolala v roce 2020 pokles spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie v každém členském státě. Poklesy spotřeby primární energie se pohybovaly od 15 % (Malta) do 1 % (Litva). Obrázek 3 ukazuje podíl různých efektů na kolísání spotřeby primární energie v EU-27 a členských státech v letech 2019 až 2020. V tomto období byl mimořádný pokles hospodářství určujícím faktorem pro snížení spotřeby energie ve všech členských státech s výjimkou dvou, Irska a Litvy.

Zlepšení konečné energetické náročnosti⁴ rovněž přispělo ke snížení spotřeby primární energie přibližně o 2 % v EU-27 jako celku a ve většině členských států. V Irsku a na Maltě přispělo zlepšení konečné energetické náročnosti ke snížení spotřeby energie o 15 %. Výjimkou však bylo Bulharsko, Česko, Chorvatsko, Rumunsko, Maďarsko a Švédsko, kde došlo ke zvýšení až o 3 %. Zima, která byla v roce 2020 teplejší než v roce 2019, také poptávku mírně snížila.

Obrázek 3: Příspěvek různých efektů ke změnám spotřeby primární energie v EU-27 a jednotlivých členských státech v období 2019–2020

Zdroj: JRC na základě údajů Eurostatu, soubor údajů z dubna 2022.⁵

Co se týče konečné spotřeby energie, jsou patrné rozdíly v trendech podle odvětví. Po soustavném nárůstu v období 2014–2018 klesla celková konečná spotřeba energie v období 2019–2020 o 8,0 %. V roce 2020 všechny členské státy zaznamenaly pokles konečné spotřeby energie v odvětví dopravy a stabilní (změna v rozmezí ± 1 %) nebo klesající konečnou spotřebu energie v odvětví služeb. Jak ukazuje tabulka 1, struktura konečné spotřeby energie pro průmysl a domácnosti se v jednotlivých členských státech lišila.

Tabulka 1: Trendy spotřeby v klíčových odvětvích na vnitrostátní úrovni v období 2019–2020

Členský stát	Konečná spotřeba energie				
	Celkem	Průmysl	Doprava	Domácnosti	Služby

⁴ Ukazatele náročnosti se často používají jako ukazatel energetické účinnosti země. Jsou prezentovány jako poměr mezi údaji o spotřebě energie a činnosti. V tomto případě je konečná energetická náročnost stanovena jako poměr mezi konečnou spotřebou energie a hrubým domácím produktem (HDP) EU-27.

⁵ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

BE	↘	↘	↘	→	↘
BG	↘	↘	↘	↗	↘
CZ	↘	→	↘	↗	↘
DK	↘	↗	↘	↘	↘
DE	↘	↘	↘	→	↘
EE	↘	↘	↘	→	→
IE	↘	↘	↘	↗	→
EL	↘	↘	↘	→	↘
ES	↘	↘	↘	→	↘
FR	↘	↘	↘	↘	↘
HR	↘	→	↘	↗	↘
IT	↘	↘	↘	↘	↘
CY	↘	↗	↘	→	↘
LV	↘	↗	↘	↘	↘
LT	↘	↘	↘	→	↘
LU	↘	↘	↘	↗	↘
HU	↘	→	↘	↗	↘
MT	↘	↗	↘	↗	↘
NL	↘	→	↘	↘	↘
AT	↘	↘	↘	→	↘
PL	↘	↘	↘	→	↘
PT	↘	↘	↘	↗	↘
RO	↘	→	↘	↗	↘
SI	↘	↘	↘	↗	↘
SK	↘	↘	↘	↗	↘
FI	↘	↘	↘	↘	↘
SE	↘	↗	↘	↘	→
EU	↘	↘	↘	→	↘

Zdroj: JRC na základě údajů Eurostatu, soubor údajů z dubna 2022. ⁶

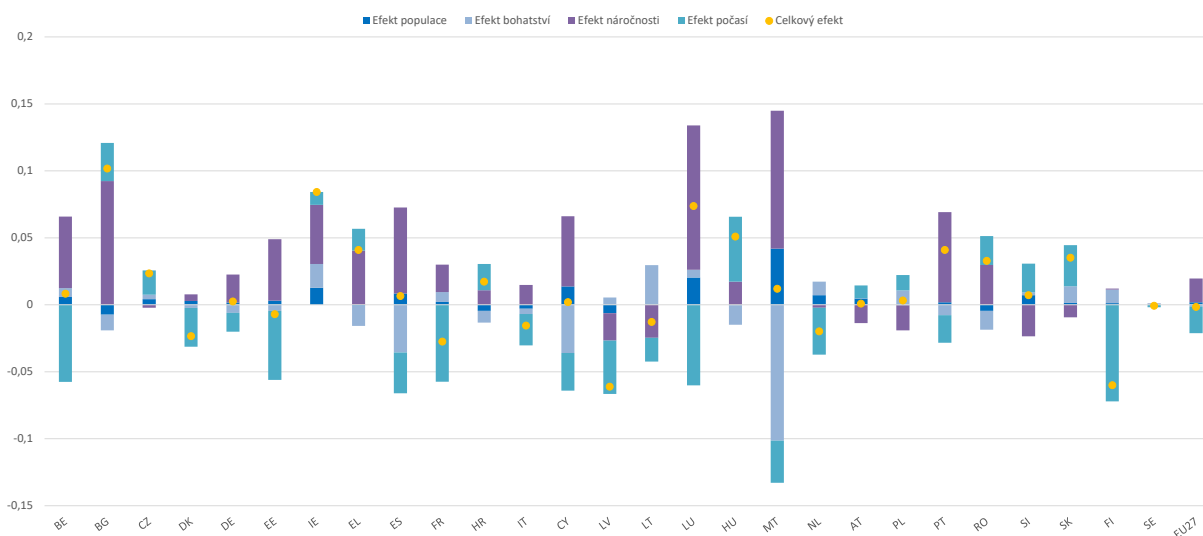
V odvětví bydlení vedla výjimečná situace pandemické krize k mírnému nárůstu konečné spotřeby energie v důsledku omezení volného pohybu osob a práce na dálku. Obrázek 4 ukazuje, že kombinovaný dopad efektu počasí a bohatství⁷ kompenzuje v odvětví bydlení jak celkový pozitivní populační efekt, tak efekt náročnosti na úrovni EU. Teplejší zima v roce 2020 (ve srovnání s rokem 2019) vedla ke snížení spotřeby ve všech členských státech s výjimkou Bulharska, Česka, Irska, Chorvatska, Maďarska, Slovinska, Slovenska, Polska, Řecka, Rakouska a Rumunska. Efekt bohatství spojený s růstem podlahové plochy na obyvatele a disponibilního důchodu působil v polovině členských států opačně, a to tak, že v Belgii, Česku, Francii, Irsku, Litvě, Lotyšsku, Lucembursku, Nizozemsku, Rakousku, Polsku, Slovinsku, Slovensku, Finsku a

⁶ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

⁷ Odráží změny ve spotřebě energie způsobené změnami v bohatství, které představuje celková podlahová plocha bytů (*TFA*) na obyvatele pro konečné využití tepla a hrubý disponibilní důchod ve standardu kupní síly (*GDI*) na obyvatele u všech ostatních konečných využití.

Švédsku spotřeba rostla. Zlepšení z hlediska náročnosti⁸ vedla ke zvýšení spotřeby ve všech členských státech s výjimkou Česka, Lotyšska, Rakouska, Polska a Slovenska.

Obrázek 4: Příspěvek různých efektů ke změnám konečné spotřeby energie v odvětví bydlení v období 2019–2020

Zdroj: Eurostat, JRC a Odyssee-Mure, 2022.⁹

Nárůst konečné spotřeby energie v odvětví bydlení byl výrazně kompenzován poklesem konečné spotřeby energie v odvětví dopravy. V odvětví dopravy byl pokles konečné spotřeby energie způsoben efektem omezení činnosti, zejména v důsledku omezení dopravy kvůli pandemii, která výrazně snížila objem osobní dopravy.

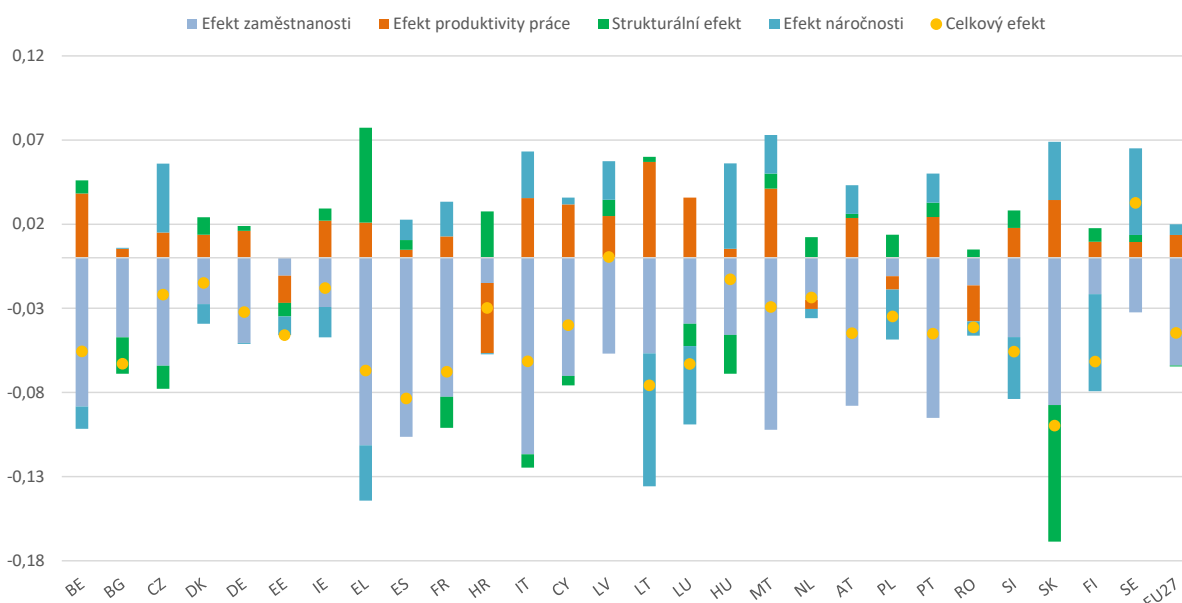
Jak je znázorněno na obrázku 5, v odvětvích průmyslu a služeb se na poklesu konečné spotřeby energie v EU v roce 2020 podílel efekt zaměstnanosti a počtu odpracovaných hodin. Nejvýznamnějším faktorem, který přispěl ke snížení spotřeby energie v členských státech, byl

⁸ Náročnost se vypočítá jako poměr mezi konečnou spotřebou energie a celkovou podlahovou plochou vydělený hrubým disponibilním důchodem odvětví bydlení.

⁹ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

efekt zaměstnanosti. Naproti tomu faktor náročnosti přispěl ke zvýšení konečné spotřeby energie ve výrobních odvětvích. Tyto výsledky lze vysvětlit výjimečnými okolnostmi pandemické krize COVID-19. I když členské státy řešily krizi COVID-19 relativně odlišnými způsoby, je možné, že omezení volného pohybu osob vedlo k značnému omezení pracovní doby i ke zvýšení nezaměstnanosti, byť jen dočasně. Výsledky strukturálního efektu ukazují na posun od pododvětví s vyšší energetickou náročností k pododvětvím s nižší energetickou náročností v osmi členských státech, a to Bulharsku, Česku, Estonsku, Francii, Itálii, Kypru, Lucembursku a Slovensku. A konečně efekt náročnosti brzdil konečnou spotřebu energie v devíti členských státech, a to Belgii, Dánsku, Estonsku, Řecku, Lucembursku, Nizozemsku, Polsku, Rumunsku a Finsku. V ostatních členských státech naopak došlo k nárůstu konečné spotřeby energie na přidanou hodnotu v peněžním vyjádření.

Obrázek 5: Příspěvek různých efektů ke změnám konečné spotřeby energie ve výrobních odvětvích v období 2019–2020

Zdroj: Eurostat, JRC, soubor údajů z dubna 2022.¹⁰

3. Pokrok při plnění cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030

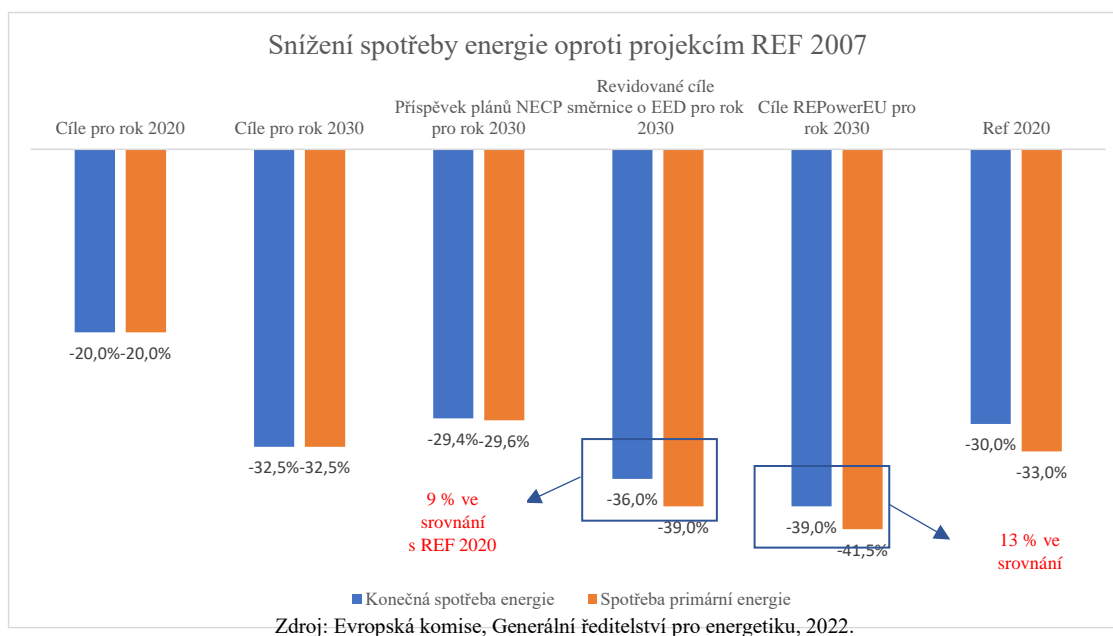
Při analýze pokroku směrem k cílům pro rok 2030 byla konečná spotřeba energie v roce 2020 o 7,2 % vyšší a spotřeba primární energie v EU o 9,6 % vyšší než cílové úrovně pro rok 2030. Cílovou úrovní pro rok 2030 je snížení o 32,5 % ve srovnání s referenčním scénářem z roku 2007. V roce 2020 se tempo poklesu směrem k cílům pro rok 2030 zdálo být dostatečné jak pro spotřebu primární energie, tak pro konečnou spotřebu energie, a to především kvůli nepředvídatelné situaci

¹⁰ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

způsobené pandemií COVID-19. Proto, aby bylo dosaženo strukturálního snížení spotřeby energie a předešlo se opětovnému zvýšení po odeznění dopadů pandemie COVID-19 na národní hospodářství, je třeba vynaložit mnohem větší úsilí.

Jak ukazuje obrázek 6, Komise v rámci svého návrhu na přepracování směrnice EED z července 2021¹¹ navrhla jako cíl EU pro rok 2030 9% snížení oproti referenčnímu scénáři z roku 2020. To odpovídá snížení o 36 % v případě konečné spotřeby energie a 39 % v případě spotřeby primární energie ve srovnání s referenčním scénářem z roku 2007, což odpovídá 1 023 Mtoe v případě spotřeby primární energie a 787 Mtoe v případě konečné spotřeby energie. Tento cíl byl balíčkem REPowerEU přijatým v květnu 2022 dále zvýšen na 13 %, což by odpovídalo maximální spotřebě energie v EU ve výši 980 Mtoe v případě spotřeby primární energie a 750 Mtoe v případě konečné spotřeby energie.

Obrázek 6: Snížení spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie ve srovnání s prognózami scénáře REF2007

4. Plnění cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2020 v jednotlivých členských státech

Tabulka 2 uvádí přehled cílů spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie. Svého cíle spotřeby primární energie pro rok 2020 dosáhlo 24 z 27 členských států, zatímco cíle konečné spotřeby energie dosáhlo 21 členských států. Míra nedostatečného plnění cílů byla obecně nízká. Svých cílů spotřeby primární energie nebo konečné spotřeby energie nedosáhly pouze Bulharsko

¹¹ COM(2021) 558 final.

a Belgie. S výjimkou Litvy, která nesplnila cíl konečné spotřeby energie o 19 %, činí průměrná hodnota nedostatečného plnění cíle spotřeby primární energie 0,9 % a konečné spotřeby energie 6,7 %.

Tabulka 2: Plnění cílů konečné spotřeby energie a spotřeby primární energie podle členského státu

Členský stát	Spotřeba primární	Cíl spotřeby	% plnění cíle spotřeby	Konečná spotřeba	Cíl konečné spotřeby	% plnění cíle konečné
BE	43,9	43,7	99,6 %	33,3	32,5	97,6 %
BG	17,2	16,9	98,1 %	9,5	8,6	90,6 %
CZ	37,5	44,3	118,2 %	24,5	25,3	103,4 %
DK	15,3	17,5	114,3 %	13,1	15,2	115,4 %
DE	262,3	276,6	105,4 %	201,7	194,3	96,4 %
EE	4,3	5,5	127,5 %	2,8	2,9	105,4 %
IE	13,4	13,9	103,5 %	11,2	11,7	104,7 %
EL	19,2	24,7	128,4 %	14,5	18,4	127,3 %
ES	105,0	123,4	117,5 %	73,8	86,3	117,0 %
FR	208,4	226,40	108,6 %	130,1	137,9	106,0 %
HR	7,8	10,7	137,9 %	6,5	7,0	107,6 %
IT	132,3	158,0	119,4 %	102,7	124,0	120,7 %
CY	2,2	2,2	101,6 %	1,6	1,9	121,8 %
LV	4,3	5,4	126,0 %	3,9	4,5	115,9 %
LT	6,2	6,5	104,4 %	5,3	4,3	81,0 %
LU	3,9	4,5	113,9 %	3,8	4,2	111,2 %
HU	23,9	26,6	111,4 %	18,0	18,2	101,1 %
MT	0,7	0,8	111,1 %	0,5	0,6	116,4 %
NL	58,4	60,7	103,9 %	45,5	52,2	114,7 %
AT	29,7	31,5	106,1 %	26,1	25,1	96,2 %
PL	96,9	96,4	99,5 %	71,1	71,6	100,6 %
PT	19,5	22,5	115,1 %	15,0	17,4	115,8 %
RO	30,9	43,0	139,1 %	23,5	30,3	128,9 %
SI	6,1	7,1	115,8 %	4,4	5,1	116,6 %
SK	15,2	16,4	108,0 %	10,4	10,4	100,2 %
FI	29,9	35,9	120,0 %	23,3	26,7	114,5 %
SE	41,7	43,4	104,1 %	30,9	30,3	97,8 %

Zdroj: JRC na základě zpráv členských států, Eurostat, soubor údajů z dubna 2022¹².

12 Pro Francii byly cíle spotřeby primární energie i konečné spotřeby energie upraveny tak, aby zahrnovaly mezinárodní leteckou dopravu, přičemž odhad činil 6,5 Mtoe.

5. Příkladná úloha budov veřejných subjektů – článek 5 směrnice EED

Podle čl. 5 odst. 1 směrnice EED musí členské státy zajistit, aby byla počínaje 1. lednem 2014 každoročně renovována 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov, které jsou ve vlastnictví a v užívání jejich ústředních vládních institucí a které nesplňují minimální požadavky na energetickou náročnost. Cílem je, aby členské státy splnily alespoň minimální požadavky na energetickou náročnost stanovené v článku 4 směrnice EPBD. Případně mohou členské státy zvolit alternativní přístup (podle čl. 5 odst. 6 směrnice EED) a do roku 2020 dosáhnout úspor energie, které jsou stejné nebo vyšší než úspory, které pro stejný fond budov požaduje čl. 5 odst. 1. Tabulky 3 a 4 podávají přehled o nejnovějším pokroku, jehož členské státy v souvislosti s čl. 5 odst. 1 dosáhly, a to pro standardní (tabulka 3) a alternativní (tabulka 4) přístup.

Tabulka 3: Stav provádění článku 5 směrnice EED členskými státy, které zvolily standardní přístup ^{13 14 15 16 17}

Členský stát	Budovy ústředních vládních institucí s podlahovou plochou > 250 m ² k 1. lednu 2021		Článek 5 – roční požadavek	Pokrok podle článku 5 v roce 2020				
	Všechny [m ²]	Porušení minimálních požadavků na energetickou náročnost [m ²]		Povinnost renovací podlahové plochy [m ²]	Renovovaná podlahová plocha [m ²]	Roční povinnost dosažená v roce 2020 z hlediska podlahové plochy [%]	Součet úspor v období 2014–2020	Celková renovovaná podlahová plocha v období 2014–2020
BG	2 571 112	1 761 062	54 903	91 796	167,2 %	neuv.	480 595	59,3 %
EE	1 386 400	853 951	26 600	9 471	35,6 %	neuv.	209 041	105,4 %
EL	212 725	200 725	6 030	0	0,0 %	0,25	12 000	27,7 %
ES	11 273 677	9 198 323	279 902	304 763	108,9 %	neuv.	1 930 977	95,7 %
HU	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.
IT	16 485 850	13 401 778	404 023	89 180	22,1 %	neuv.	3 107 612	99,6 %
LT	neuv.	1 996 799	62 541	2 720	4,3 %	neuv.	504 249	113,8 %
LU	126 253	61 050	1 832	0	0,0 %	neuv.	23 013	148,9 %

13 Zpráva Španělska: „Celková podlahová plocha [m²] budov renovovaných v roce 2020 v souvislosti s čl. 5 odst. 6 činila 304 763 m². To odpovídá 109% splnění cíle 279 944 m² (vypočteno jako 3 % z celkové podlahové plochy budov [m²] 9 331 465 m² těch budov, které k 1. lednu 2020 nesplňovaly požadavky na energetickou náročnost podle čl. 5 odst. 1). S ohledem na 1 930 977 m² podlahové plochy budov renovovaných v období 2014–2020 bylo z cíle 2 016 921 m² splněno 96 %.“

Zpráva Itálie: „Rozdíl oproti celkové hodnotě plochy uvedené v horním řádku udává celkovou plochu vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví a v užívání ústřední veřejné správy s celkovou užitnou podlahovou plochou nad 250 m², které byly renovovány nebo jejichž renovace byla plánována v průběhu roku.“

14 Není-li uvedeno jinak, vypočítá se roční povinnost renovace vynásobením vykázaného porušení minimálních požadavků na energetickou náročnost za předchozí rok pro danou podlahovou plochu hodnotou 3 %.

15 Lucembursko: celkový cíl pro celé období byl překročen. V roce 2020 proto nebyly renovovány žádné další budovy.

16 Portugalsko: zpráva se týkala prvního roku uplatňování standardního přístupu. Nebylo možné posoudit kumulativní výsledky, protože renovovaná plocha byla vykázána pouze v letech 2019 a 2020.

17 Slovinsko: chybí údaje za roky 2015 a 2016, proto není k dispozici údaj o splnění celkové povinnosti v období 2014–2020 z hlediska podlahové plochy [%].

LV	1 862 320	1 862 320	53 550	98 102	183,2 %	neuv.	409 659	91,9 %
PT	4 478 805	849 415	24 967	3 107	12,4 %	neuv.	28 034	27,2 %
RO	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.
SI	957 014	890 992	24 822	2 528	10,2 %	0,33	59 717	neuv.

Zdroj: JRC na základě zpráv členských států, Eurostat, soubor údajů z dubna 2022.¹⁸

Tabulka 4: Stav provádění článku 5 směrnice EED členskými státy, které zvolily alternativní přístup^{19,20,21,22}
2324

Členský stát	Budovy ústředních vládních institucí s podlahovou plochou > 250 m ² k 1. lednu 2021		Článek 5 – roční požadavek	Pokrok podle článku 5 v roce 2020				
	Všechny [m ²]	Porušení minimálních požadavků na energetickou náročnost [m ²]		Povinné roční úspory energie [ktoe]	Dosažené úspory [ktoe]	Roční povinnost dosažená v roce 2020 z hlediska úspor energie [%]	Součet úspor v období 2014–2020	Celková renovovaná podlahová plocha v období 2014–2020
AT	neuv.	750 000	0,15	0,89	593,3 %	4,90	neuv.	478,9 %
BE	neuv.	neuv.	0,11	1,13	1 054,8 %	8,42	neuv.	1 119,2 %
CY	neuv.	neuv.	0,11	0,17	153,3 %	1,78	neuv.	97,8 %
CZ	2 405 077	1 599 209	0,49	0,60	121,4 %	7,60	neuv.	219,6 %
DE	2 900 000 (2019)	neuv.	0,61 (2019)	5,58 (2019)	909 % (2019)	83,996 (2014–2019)	neuv.	2 128 % (2014–2019)
DK	neuv.	988 782	0,38	0,80	210,5 %	4,20	neuv.	157,9 %
FI	neuv.	2 195 943	0,09	0,14	156,4 %	1,55	neuv.	206,1 %
FR	neuv.	22 200 000	35,55	98,02	275,7 %	764,40	neuv.	307,2 %
HR	neuv.	neuv.	0,12	0,00	0,0 %	4,07	neuv.	497,9 %
IE	neuv.	335 954	0,16	0,77	478,8 %	4,24	neuv.	378,2 %
MT	167 166	49 715	neuv.	0,02	neuv.	0,04	neuv.	neuv.

18 Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

19 Malta: chybí údaje za roky 2014–2020, proto není k dispozici celková povinnost dosažená v letech 2014–2020 z hlediska podlahové plochy [%].

20 Kypr: nemocnice a zdravotní střediska byly v roce 2020 ze seznamu vyřazeny, protože spadaly pod správu státní organizace zdravotnických služeb (SHSO) namísto ministerstva zdravotnictví. SHSO je nezávislá na ústředních vládních institucích a byla zřízena v rámci nedávné reformy veřejného zdravotnictví. Nový roční cíl úspory energie založený na dlouhodobé strategii renovací na období 2021–2030 činí 1,31 GWh. Cíl pro rok 2020 tedy bude 1,31 GWh namísto 3,316 GWh.

21 Ze zprávy pro Chorvatsko: „Cíl pro rok 2020 nebyl splněn. V roce 2020 bylo dokončeno 205 projektů energetických renovací v sektoru veřejných budov, ale žádná z uvedených budov nebyla ve vlastnictví a v užívání ústředních vládních institucí. Upozorňujeme, že rok 2020 byl obzvláště problematický, protože uprostřed pandemie COVID-19 postihlo Chorvatskou republiku hrozivé zemětřesení, které renovace budov výrazně zpomalilo a odložilo termíny renovací.“

22 Nizozemsko: kumulativní úspora energie (plyn, teplo a elektřina) spotřebované v budovách ve vlastnictví a v užívání ústředních vládních institucí v období 2014–2021 činila 227 ktoe. To odpovídá průměrnému ročnímu snížení spotřeby energie o 5 % (2021: –0,2 ktoe úspory energie, 2014–2021: 226,7 ktoe úspory energie).

23 Roční cíl Irska byl oznámen v dodatečných informacích, které poskytl v roce 2018. Předpokládá se, že cíl zůstal po celé sledované období stejný.

24 Úspory primární energie: Belgie, Dánsko, Německo, Irsko, Kypr a Polsko. Úspory v konečné spotřebě energie: Česko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Slovinsko a Finsko. Není jasné, zda jde o úspory primární energie nebo úspory v konečné spotřebě energie: Itálie, Slovensko a Švédsko.

NL	neuv.	neuv.	4,18	1,87	44,7 %	185,90	neuv.	635,4 %
PL	neuv.	neuv.	0,37	0,58	155,3 %	3,22	neuv.	123,2 %
SE	neuv.	86 871	0,24	-3,71	0,0 %	1,57	neuv.	83,7 %
SK	neuv.	1 339 616,22	4,49	10,63	236,9 %	43,22	neuv.	160,6 %

Zdroj: JRC na základě zpráv členských států, 2022²⁵.

6. Povinné úspory energie – článek 7 směrnice EED

Článek 7 směrnice EED odkazuje na povinnost členských států poskytovat mimo jiné kumulativní výši úspor energie dosažených v letech 2019 a 2020, aby bylo možné posoudit, zda byla splněna jejich povinnost úspor energie pro období 2014–2020.

Jak ukazuje tabulka 5, kumulativní úspory energie v období 2014–2020 dosáhly ve 24 členských státech²⁶ 197,4 Mtoe – tj. 103 % součtu kumulativních povinných úspor v konečném využití energie pro období 2014–2020 (191,7 Mtoe) pro uvedených 24 členských států. To odpovídá 97,5 % součtu kumulativních povinných úspor v konečném využití energie pro období 2014–2020 (202,5 Mtoe) pro 27 členských států. V závislosti na konečných hodnotách pro zbývající tři členské státy mohl být celkový cíl kumulativních úspor pro 27 členských států jako celek splněn²⁷.

Z 24 členských států, které předložily údaje²⁸ o svých konečných výsledcích, dosáhlo povinných úspor energie čtrnáct členských států. Sedm členských států – Rakousko, Kypr, Dánsko, Estonsko, Finsko, Irsko a Nizozemsko – své povinné úspory energie překročilo o více než 20 %, přičemž Rakousko, Dánsko a Finsko je překročily o více než 50 %. Šest členských států – Francie, Lotyšsko, Litva, Malta, Slovensko a Švédsko – své povinné úspory energie překročilo o 5 až 18 %. Belgie dosáhla povinných úspor energie s rezervou přibližně 1 %.

Deset členských států svých povinných úspor energie nedosáhlo, přičemž čtyřem z nich, Bulharsku, Itálii, Slovinsku a Španělsku, ke splnění povinných úspor energie chybělo méně než 10 %. Německu chybělo ke splnění povinných úspor energie přibližně 12 %. Čtyřem členským státům – České republice, Řecku, Polsku a Portugalsku – chybělo ke splnění povinných úspor energie 25 až 30 %. Lucembursku ke splnění povinných úspor energie chybělo přibližně 48 %.

Tabulka 5: Kumulativní úspory energie v období 2014–2020 vykázané členskými státy – ve srovnání s hodnotou kumulativních úspor energie požadovaných v období 2014–2020 podle článku 7 směrnice EED (v ktoe)

	VYKÁZANÉ kumulativní úspory energie	POŽADOVANÉ kumulativní úspory energie	% plnění
--	---	---	----------

25 Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

26 Nejsou k dispozici údaje za Chorvatsko, Maďarsko a Rumunsko.

27 Údaje vykázané členskými státy se stále vyhodnocují a členské státy poskytují dodatečná vysvětlení. Výsledky uvedené v této zprávě se proto mohou ještě změnit.

28 Vykázané údaje, na něž se odkazuje, nezohledňují případné obavy ohledně způsobilosti, adicionality a významnosti, ani nesrovnalosti či možné chyby ve vykázaných údajích.

	v období 2014–2020	v období 2014–2020	
Rakousko	10 309	5 200	198 %
Belgie	6 815	6 759	101 %
Bulharsko	1 785	1 942	92 %
Chorvatsko		1 296	
Kypr	325	242	134 %
Česká republika	3 459	4 882	71 %
Dánsko	5 821	3 841	151 %
Estonsko	790	610	130 %
Finsko	7 831	4 213	186 %
Francie	35 757	31 384	114 %
Německo	36 812	41 989	88 %
Řecko	2 450	3 333	73 %
Maďarsko		4 001	
Irsko	2 627	2 164	121 %
Itálie	23 239	25 502	91 %
Lotyšsko	898	851	106 %
Litva	1 115	1 004	111 %
Lucembursko	267	515	52 %
Malta	78	67	116 %
Nizozemsko	16 043	11 512	139 %
Polsko	10 473	14 818	71 %
Portugalsko	1 885	2 532	74 %
Rumunsko		5 511	
Slovensko	2 550	2 284	112 %
Slovinsko	913	945	97 %
Španělsko	15 207	15 979	95 %
Švédsko	9 940	9 114	109 %
CELKEM	197 389 *	202 489	97,5 % *

* Celkem pro 24 členských států

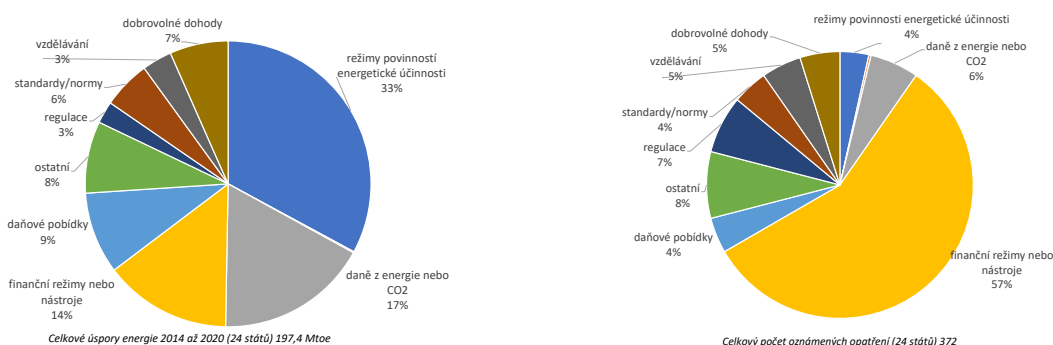
Zdroj: informace vykázané členskými státy a v případě potřeby doplněné o výpočty a odhady Komise. ²⁹

Je důležité zdůraznit, že systémy povinného zvyšování energetické účinnosti přispívají k úsporám energie dosaženým jednotlivými typy prováděných politických opatření přibližně 33 %, zatímco

²⁹ Analýza je v souladu s údaji vykázanými v šabloně pro podávání zpráv. Údaje mohou být přezkoumány, pokud členské státy poskytnou další vysvětlení.

finanční systémy přispívají přibližně 14 %. Daně z energie a CO² představují 17 % celkových dosažených úspor energie (viz obrázek 7 níže).

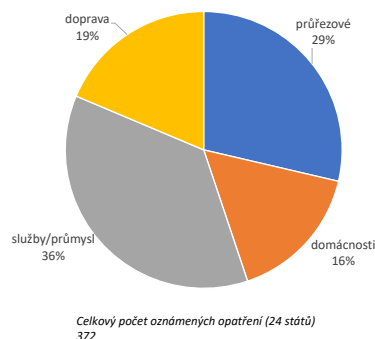
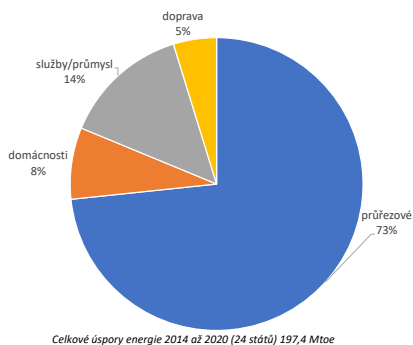
Obrázek 7: Podíl vykázaných kumulativních úspor energie podle typu politického opatření (vlevo) a rozdělení počtu politických opatření podle typu politického opatření (vpravo) na úrovni EU

Zdroj: Výpočty Evropské komise (Generální ředitelství pro energetiku) na základě údajů o politických opatřeních vykázaných podle čl. 7 odst. 1 směrnice EED za období 2014–2020 a kumulativních úsporách energie vykázaných za období 2014–2020 (údaje jsou k dispozici pro 24 členských států) předložených členskými státy v roce 2022.

Pokud jde o odvětví, na něž se prováděná politická opatření podle článku 7 směrnice EED zaměřují, pochází největší podíl úspor energie, který členské státy vykazaly, z průřezových opatření, která nelze připsat jedinému odvětví, jak je patrné z obrázku 9. Většina politických opatření podle počtu politických opatření vykázaných podle čl. 7 odst. 1 směrnice EED je zaměřena na služby a průmysl (což zahrnuje většinu podniků s výjimkou dopravních podniků) a veřejný sektor (s výjimkou bydlení ve vlastnictví veřejných subjektů, které je zahrnuto do soukromého sektoru domácností).

Obrázek 8: Podíl vykázaných kumulativních úspor energie podle odvětví na úrovni EU (údaje za 24 členských států)

Zdroj: Výpočty Evropské komise (Generální ředitelství pro energetiku) na základě údajů o kumulativních úsporách energie vykázanych za období 2014–2020 (údaje jsou k dispozici pro 24 členských států) předložených členskými státy v roce 2022.

V tabulce 6 je uveden seznam tří nejvýznamnějších opatření v jednotlivých členských státech, který ukazuje, která politická opatření přinesla v jednotlivých členských státech největší podíl kumulativních úspor energie. Členské státy ve svých zprávách předložily aktualizované seznamy politických opatření, která podle čl. 7 odst. 1 směrnice EED vykázaly za období 2014–2020. Celkem bylo vykázáno 498 opatření³⁰, 40 z nich bylo vykázáno poprvé³¹. Za zmínku stojí, že nebyly vykázány nové systémy povinného zvyšování energetické účinnosti, ačkoli na období 2021–2030 se některé takové systémy plánují.

Tabulka 6: Přehled tří nejvýznamnějších opatření v jednotlivých členských státech (na základě kumulativních úspor energie v období 2014–2020 vykázanych pro každé politické opatření)³²

Členský stát*	Tři nejvýznamnější politická opatření v jednotlivých členských státech (sestupné pořadí podle kumulativních úspor)	Kumulativní úspory energie v období 2014–2020	% kumulativních úspor členského státu
Rakousko	Zdanění energie	3 809	37 %
	Systém povinného zvyšování energetické účinnosti pro dodavatele energie	3 068	30 %
	Podpora bytové výstavby, podpora energetiky a životního prostředí a poukázky na renovaci v soukromém sektoru na úrovni spolkové země	1 440	14 %
Belgie	Vlámský region: Dohody o energetické politice s podniky	2 950	43 %
	Vlámský region: Povinnosti veřejné služby v oblasti racionálního využívání energie uložené provozovatelům sítí	1 184	17 %
	Valonský region: Odvětvové dohody 2	1 116	16 %

30 Úspory energie byly vykázány pouze u 422 ze 498 opatření, a to buď proto, že některá z oznámených opatření nebyla provedena, nebo proto, že z nich nebyly vykázány žádné úspory energie.

31 Nová opatření, která členské státy provedly v rámci svého plánu pro oživení a odolnost nebo s cílem čelit současné energetické krizi, nejsou v této zprávě zahrnuta, protože se zabývá obdobím platnosti povinnosti 2014–2020.

32 Ne všechny členské státy vykázaly tři politická opatření.

Bulharsko	Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti z odchylky od čl. 7 odst. 8 směrnice EED – předchodí systém povinného zvyšování v období 2011–2013	780	44 %
	Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti	451	25 %
	Národní program energetické účinnosti v obytných budovách pro více rodin (2016–2020)	271	15 %
Kypr	Daně z pohonných hmot v dopravě	278	85 %
	Minimální požadavky na energetickou náročnost budov před provedením směrnice 2010/31/EU	19	6 %
	Grantový program „Úspory energie – modernizace domácností“	13	4 %
Česká republika	Strategický rámec udržitelného rozvoje – Zlepšení technologických procesů	1 371	40 %
	Program Nová zelená úsporám 2014–2020 (MŽP)	320	9 %
	Operační program Podnikání a inovace 2007–2013 (MPO)	298	9 %
Dánsko	Systém povinného zvyšování energetické účinnosti	5 821	100 %
Estonsko	Spotřební daň a daň z přidané hodnoty z motorové nafty a lehkého topného oleje	169	21 %
	Poplatek za obnovitelné zdroje energie	94	12 %
	Spotřební daň a daň z přidané hodnoty z motorového benzínu	86	11 %
Finsko	Dohody o energetické účinnosti	2 868	37 %
	Zdanění pohonných hmot v dopravě / automobilová doprava	1 761	22 %
	Tepelná čerpadla pro rodinné domy	923	12 %
Francie	Systém bílých certifikátů	35 757	100 %
Německo	Daň z energie a elektřiny	12 205	33 %
	Nařízení o úsporách energie (stávající budovy)	7 543	20 %
	Programy podpory rozvojové banky KfW pro energeticky úsporné stavby a renovace	4 140	11 %
Řecko	Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti	578	24 %
	Zvláštní daň ze spotřeby ropných produktů	536	22 %
	Náhrada starých soukromých osobních vozidel	463	19 %
Irsko	Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti	1 185	45 %
	Stavební předpisy 2005/2008 – Budovy jiné než bytové	402	15 %

	Daň z motorových vozidel / daň z motorových vozidel sladěná s emisemi	240	9 %
Itálie	Snížení daní	10 394	45 %
	Bílé certifikáty	8 392	36 %
	Plán Impresa 4.0	1 830	8 %
Lotyšsko	Daně z energie	359	40 %
	Provádění opatření zjištěných na základě energetických auditů velkých podniků a významných spotřebitelů elektřiny	168	19 %
	Soutěže na projekty finančního nástroje v oblasti změny klimatu	116	13 %
Litva	Zdanění pohonných hmot v dopravě	473	42 %
	Program renovací (modernizací) budov s více bytovými jednotkami	251	22 %
	Dohody s energetickými podniky	162	15 %
Lucembursko	Systém povinného zvyšování energetické účinnosti	267	100 %
Malta	Finanční systémy a nástroje a daňové pobídky	45	58 %
	Regulace a dobrovolné dohody	25	32 %
	Progrese v rámci systému sazeb pro domácnosti v domácím odvětví bydlení a mechanismus ekologického snižování	4	5 %
Nizozemsko	Politiky zaměřené na domácnosti	6 794	42 %
	Příspěvek na investice do energetické účinnosti	5 238	33 %
	Dlouhodobá dohoda s velkými podniky, kromě rafinerií	2 892	18 %
Polsko	Systém bílých certifikátů	9 159	87 %
	Fond pro modernizaci tepelného hospodářství	662	6 %
	Daň z pohonných hmot	355	3 %
Portugalsko	Opatření vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti nejsou vykazována samostatně	864	46 %
	SGCIE – Systém řízení náročné spotřeby energie	362	19 %
	Program na podporu využívání veřejné dopravy	210	11 %
Slovensko	Dobrovolná dohoda o úsporách energie, smluvní vztah s Ministerstvem hospodářství Slovenské republiky, vlastní zdroje	653	25 %
	Zlepšení tepelně technických vlastností budov, bytových domů, vlastní zdroje	524	20 %

	Uplatňování legislativních opatření, povinné energetické audity v průmyslových podnicích, včetně hospodaření s energií	164	6 %
Slovinsko	Systém povinného zvyšování energetické účinnosti: povinnost dodavatelů energie předložit doklad o energeticky úsporných provozních činnostech	512	56 %
	Opatření na zvýšení energetické účinnosti financovaná z příplatku k ceně energie placeného všemi konečnými spotřebiteli energie (financovaná prostřednictvím slovinského veřejného fondu životního prostředí – Eko sklad)	401	44 %
Španělsko ³³	Zákon 15/2012 o daňových opatřeních pro udržitelnost energetiky	2 947	19 %
	Programy prováděné autonomními společenstvími	2 534	17 %
	Program na podporu konkurenceschopnosti průmyslu	1 613	11 %
Švédsko	Daň z energie a CO ₂	9 940	100 %

* Chorvatsko, Maďarsko a Rumunsko nejsou v této tabulce zahrnuty, protože neuvedly kumulativní úspory, kterých dosáhly v období 2014–2020.

Zdroj: informace vykázané členskými státy a v případě potřeby doplněné o výpočty a odhady Komise.

7. Energetické audity a systémy hospodaření s energií – článek 8 směrnice EED

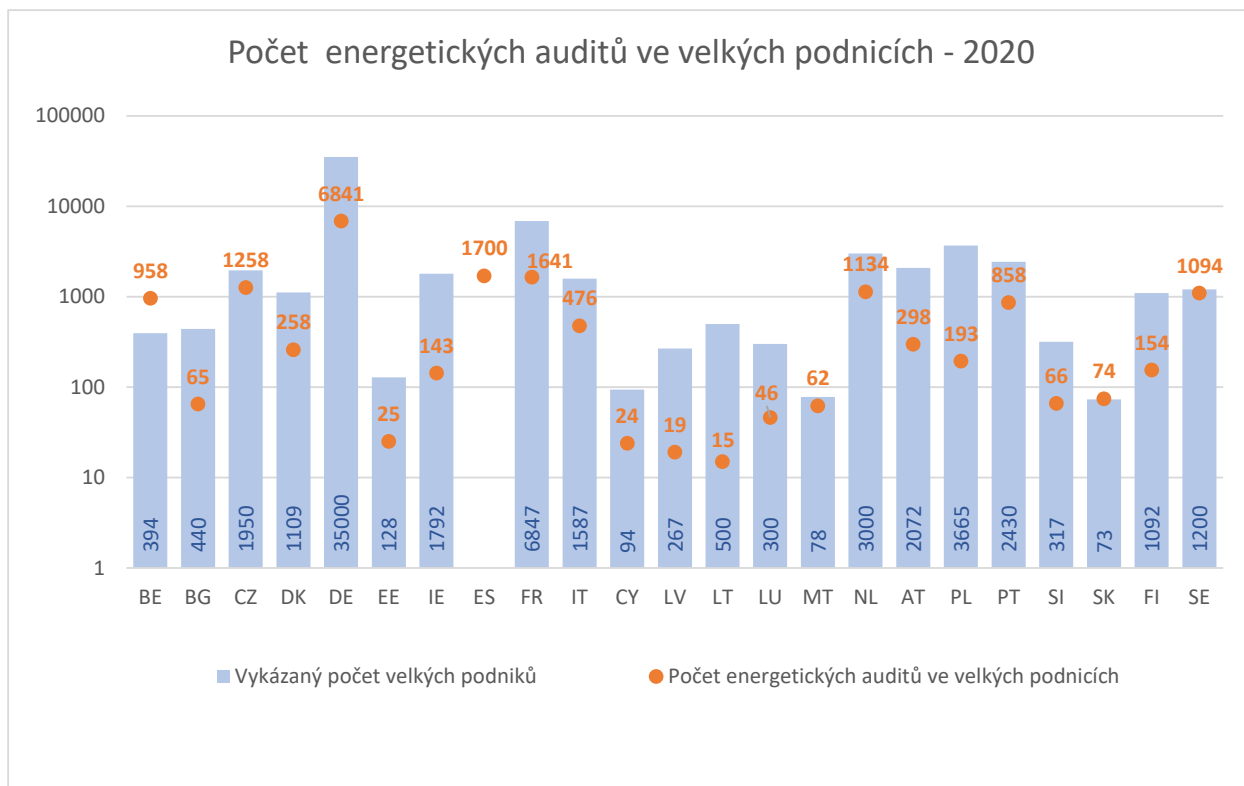
Článek 8 směrnice EED požaduje, aby podniky, které nejsou malými a středními podniky, alespoň jednou za čtyři roky provedly energetický audit nebo zavedly systém hospodaření s energií. Při podávání zpráv v roce 2022 měly členské státy uvést celkový odhadovaný počet velkých podniků na svém území, na něž se vztahuje čl. 8 odst. 4 směrnice EED, a počet energetických auditů provedených v uvedených podnicích. Na obrázku 9 je uveden přehled oznámení z roku 2020, která předložilo 23 členských států³⁴.

Obrázek 9: Energetické audity provedené v roce 2020 ve velkých podnicích³⁵

33 Analýza je v souladu s údaji vykázanými v šabloně pro podávání zpráv. Údaje mohou být přezkoumány, pokud členské státy poskytnou další vysvětlení.

34 Řecko, Chorvatsko, Maďarsko a Rumunsko neuvedly počet velkých podniků ani počet energetických auditů provedených v uvedených podnicích.

35 Svislá osa grafu používá z prezentačních důvodů logaritmické měřítko. Malta a Španělsko počet velkých společností v roce 2020 neuvedly. V případě Malty se pro rok 2020 předpokládají údaje z roku 2019.

Zdroj: informace vykázané členskými státy.³⁶

Vykázaný počet velkých podniků se liší od počtu energetických auditů velkých podniků, protože takové energetické audity nejsou vyžadovány každý rok, nýbrž alespoň každé čtyři roky. Vzhledem k okolnostem daným pandemií COVID-19 navíc několik podniků energetické audity odložilo³⁷.

8. Dlouhodobé strategie renovací

Článek 2a směrnice EPBD požaduje, aby členské státy předložily své dlouhodobé strategie renovací do března 2020³⁸. Komise analyzovala vnitrostátní strategie³⁹ s cílem sdílet osvědčené postupy mezi členskými státy. Vnitrostátní strategie a posouzení Komise byly klíčovým příspěvkem k národním plánům pro oživení a odolnost, v nichž energeticky účinná renovace budov zaujímá významné místo.

³⁶ Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

³⁷ Některé členské státy, například Nizozemsko a Lotyšsko, to výslovně uvádějí.

³⁸ Vzhledem k okolnostem pandemie COVID-19 určitý počet členských států předložení svých dlouhodobých strategií renovací odložil.

³⁹ SWD(2021) 365 final/2: Analýza vnitrostátních dlouhodobých strategií renovací (je třeba poznamenat, že konečná verze pracovního dokumentu útvarů Komise má být brzy zveřejněna).

Velká většina strategií z roku 2020 obsahuje kvalitní přehled politik zaměřených na veřejné budovy a dlouhodobý plán pro dosažení cíle fondu budov bez emisí uhlíku do roku 2050. Většina těchto plánů obsahuje konkrétní průběžné dílčí cíle pro roky 2030 a 2050 a v menší míře pro rok 2040.

Jak vyplývá ze sdělení *Renovační vlna*⁴⁰, zvláštní pozornost si zaslouží politiky a opatření zaměřené na řešení energetické chudoby a na energeticky nejnáročnější budovy. Většina členských států význam tohoto problému uznala a většinou navrhla několik akcí a opatření k řešení energetické chudoby. K určení energeticky nejnáročnějších budov, na něž je třeba se zaměřit, byly zvoleny různé přístupy (např. energetická třída, stáří a spotřeba energie).

Všechny dlouhodobé strategie z roku 2020 obsahují zvláštní oddíl, v němž jsou uvedeny očekávané úspory energie, další přínosy v oblasti zdraví a kvality vnitřního ovzduší a pozitivní hospodářské dopady. Polovina členských států však tyto potenciální přínosy nevyčíslila.

Komise ve své analýze konstatuje, že strategie většinou požadavky směrnice EPBD⁴¹ splňují, poukazuje však na skutečnost, že ne každá dlouhodobá strategie renovací je dostatečně ambiciózní, pokud jde o cíle budov bez emisí do roku 2050. Komise v analýze týkající se dlouhodobých strategií renovací z roku 2020 uznala, že od prvního kola předkládání strategií (první předložení v roce 2014 a následná aktualizace v roce 2017) se kvalita strategií zlepšila, ale zdůraznila potřebu jednotnějšího přístupu podpořeného pokyny a harmonizovanými šablonami.

Posouzení ambicí na úrovni EU ztěžují rozdíly v přístupech členských států při stanovování vnitrostátních dílčích cílů. Většina členských států uvedla absolutní hodnoty emisí CO₂ v budovách v letech 2030, 2040 a 2050, včetně referenční hodnoty emisí použité pro odhad relativního snížení. Nesrovnalosti mezi členskými státy však naznačují, že přímé srovnání jejich ambicí v oblasti snižování emisí skleníkových plynů může být zavádějící.

Tabulka 7 shrnuje orientační dílčí cíle renovací fondu budov pro roky 2030, 2040 a 2050, jak je vykázaly členské státy v dlouhodobých strategiích renovací z roku 2020⁴².

Tabulka 7: Míry renovací uvedené ve vnitrostátních dlouhodobých strategiích renovací

Členský stát	Dokončené renovace	Plánované renovace
--------------	--------------------	--------------------

40 COM(2020) 662 final.

41 Castellazzi L., Paci D., et al. (2022), *Assessment of the first long-term renovation strategies under the Energy Performance of Building Directive* (Posouzení prvních dlouhodobých strategií renovací podle směrnice o energetické náročnosti budov), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk (připravuje se).

42 Vlastní výpočet JRC založený na zprávách členských států, 2022. Viz:

- Maduta, C., Economidou, M., Castellazzi, L., D'Agostino, D., Paci, D., Tsemekidi Tzeiranaki, S. a Bertoldi, P., *Progress of the Member States in implementing the Energy Performance of Building Directive - 2021 assessment* (Pokrok členských států při provádění směrnice o energetické náročnosti budov – posouzení z roku 2021), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk (připravuje se) a
- Castellazzi L., Paci D. et al., *Assessment of the first long-term renovation strategies under the Energy Performance of Building Directive* (Posouzení prvních dlouhodobých strategií renovací podle směrnice o energetické náročnosti budov), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2022 (připravuje se).

	2020	2030	2040	2050
Rakousko	1,5 % ročně	1,5 % ročně	1,5 % ročně	1,5 % ročně
Belgie – Region Brusel	méně než 1 % ročně		100% energetická neutralita veřejných budov	80 % kumulativně pro obytné budovy
Belgie – Vlámský region	3,5 % ročně pro obytné budovy 105 000 bytů	3 % ročně pro obytné budovy 32 % kumulativně 973 500 bytů	3 % ročně pro obytné budovy 64 % kumulativně 1 923 500 bytů	3 % ročně pro obytné budovy 96,5 % kumulativně 2 873 500 bytů
Belgie – Valonský region		12 % kumulativně pro obytné budovy (194 571 budov) 63 400 000 m ² kumulativně pro jiné než obytné budovy	51 % kumulativně pro obytné budovy (830 158 budov) 114 000 000 m ² kumulativně pro jiné než obytné budovy	99 % kumulativně pro obytné budovy (1 605 485 budov) (25 % rozsáhle renovovaných 399 103) 114 000 000 m ² kumulativně pro jiné než obytné budovy
Bulharsko		8 % (22 203 509 m ²) kumulativní podlahové plochy	26 % (71 774 177 m ²) kumulativní podlahové plochy	46 % (127 597 192 m ²) kumulativní podlahové plochy
Kypr	1 % kumulativně pro budovy	1 % ročně 10 % kumulativně (43 000)	1 % ročně	1 % ročně
Česko	45 % kumulativně pro budovy s více než 25 % nedostatečné renovace	1,4 % ročně pro rodinné domy, 0,79 % ročně pro bytové domy; 2 % ročně pro veřejné budovy 55 % kumulativně	1,4 % ročně pro rodinné domy, 0,79 % ročně pro bytové domy; 2 % ročně pro veřejné budovy 60 % kumulativně	1,4 % ročně pro rodinné domy, 0,79 % ročně pro bytové domy; 2 % ročně pro veřejné budovy 70 % kumulativně
Německo		1,3 % až 2 % ročně pro rodinné domy a 1,5 % až 2 % ročně pro bytové domy v období 2020–2030		
Dánsko	80 % renovováno (55–60 % malé, 20–			

	25 % střední, 5 % rozsáhlé renovace)			
Estonsko	500 000 m ² kumulativní podlahové plochy	22 % kumulativně (11 880 000 m ²)	64 % kumulativně (34 560 000 m ²)	100 % kumulativně (54 000 000 m ² / 141 000 budov)
Řecko		23 % obytných budov; 9 % jiných než obytných budov	36–42 % obytných budov; 14–16 % jiných než obytných budov	45–49 % obytných budov; 19–20 % jiných než obytných budov
Španělsko	56 017 kumulativně pro byty	1 256 017 kumulativně pro byty (300 000 bytů/rok)	4 756 017 kumulativně pro byty	7 156 017 kumulativně pro byty
Finsko	29 % kumulativně pro budovy	54 % kumulativně	98 % kumulativně	100 % kumulativně
Francie		1,5 % až 3 % ročně v období 2020–2050		
Chorvatsko	0,7 % ročně 5 % kumulativně pro budovy	3 % ročně	3,5 % ročně (4 % ročně pro budovy s kulturní hodnotou) 60 % kumulativně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie	4 % ročně 100 % kumulativně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie
Maďarsko	1 % ročně	3 % ročně pro obytné budovy; 5 % ročně pro veřejné budovy 20 % kumulativně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie	3 % ročně pro obytné budovy; 5 % ročně pro veřejné budovy 60 % kumulativně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie	3 % ročně pro obytné budovy; 5 % ročně pro veřejné budovy 90 % kumulativně pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie
Irsko		500 000 bytů kumulativně 100 % pro veřejné budovy 33 % pro komerční budovy	1 000 000 bytů kumulativně 66 % pro komerční budovy	1 500 000 bytů kumulativně 100 % pro komerční budovy

Itálie	0,86 % ročně	1,9 % ročně pro obytné budovy; 2,8 % ročně pro jiné než obytné budovy	2,7 % ročně pro obytné budovy; 2,6 % ročně pro jiné než obytné budovy	2,7 % ročně pro obytné budovy; 2,6 % ročně pro jiné než obytné budovy
Litva	8 % kumulativně pro budovy	17 % kumulativně (99 281 ucelených částí)	43 % kumulativně (225 421 ucelených částí)	74 % kumulativně (436 008 ucelených částí)
Lucembursko	10–14 % kumulativně pro obytné budovy	3 % ročně pro obytné budovy (4 500 bytů/rok)	3 % ročně pro obytné budovy (4 500 bytů/rok)	3 % ročně pro obytné budovy (4 500 bytů/rok)
Lotyšsko	3 % (678 460 m ²) kumulativně pro veřejné budovy	8 100 ucelených částí bytových domů (30 %) a 7 500 ucelených částí rodinných domů 500 000 m ² pro veřejné budovy	16 200 ucelených částí bytových domů (60 %) kumulativně 3 % ročně pro veřejné budovy	Všechny budovy s téměř nulovou spotřebou energie
Malta	0,5 % ročně (0,7 % ročně v roce 2025)	5–6 % ročně pro obytné budovy (0,6 % pro rozsáhlé renovace) od roku 2025	5–6 % ročně pro obytné budovy (0,6 % pro rozsáhlé renovace)	5–6 % ročně pro obytné budovy (0,6 % pro rozsáhlé renovace)
Nizozemsko		1 500 000 bytů		
Polsko		3,6 % ročně 236 000 budov kumulativně	4,1 % ročně 507 000 budov kumulativně	3,7 % ročně 751 000 budov kumulativně
Portugalsko		69 % kumulativně pro budovy (363 680 501 m ²)	99 % kumulativně pro budovy (635 637 685 m ²)	100 % kumulativně pro budovy (747 953 071 m ²)
Rumunsko	0,5 % ročně 6 % kumulativní podlahové plochy (32 352 000 m ²)	z 0,5 % na 3,39 % ročně v roce 2030 19 % kumulativní podlahové plochy	3,79 % ročně 57 % kumulativní podlahové plochy	4,33 % ročně 100 % kumulativní podlahové plochy
Švédsko	2,5–5 % ročně v období 2016–2019 10 % ročně po roce 2019			

Slovinsko	1 795 000 m ² kumulativně pro veřejné budovy	29 733 000 m ² kumulativně	28 850 600 m ² kumulativně pro rodinné domy 12 778 700 m ² kumulativně pro bytové domy	32 549 000 m ² kumulativně pro rodinné domy (74 %) 13 924 700 m ² kumulativně pro bytové domy (91 %)
Slovensko		100 % kumulativně pro bytové domy	100 % kumulativně pro rodinné domy	

Zdroj: JRC 2022 na základě informací vykázaných členskými státy.

Jak ukazuje tabulka 7, cílové ukazatele renovací nejsou v EU standardizovány. Čtrnáct členských států uvedlo absolutní hodnoty počtu plánovaných renovací budov/bytů nebo renovované podlahové plochy (v metrech čtverečních). Naproti tomu třináct členských států vyjádřilo cíle renovací v roční míře renovací. Tři členské státy uvedly pouze kumulativní podíl renovovaných budov. Devatenáct členských států se zabývalo jak bytovým, tak nebytovým sektorem, ale některé členské státy se zaměřily na bytový sektor nebo na konkrétní segmenty v rámci nebytového sektoru (např. komerční budovy nebo veřejné budovy).

Roční míra renovací plánovaná na příští desetiletí se pohybuje od 1 % do 6 %. Některé členské státy (Estonsko, Chorvatsko, Lotyšsko, Portugalsko, Rumunsko a Finsko) plánují do roku 2050 renovovat celý svůj fond budov, zatímco jiné členské státy (Bulharsko, Řecko, Kypr a Rakousko) plánují do roku 2050 renovovat méně než polovinu svého fondu budov. Je také důležité připomenout, že dopad energetických renovací je do značné míry závislý na rozsáhlosti renovace a ta často není srovnatelná nebo není ve vnitrostátních strategiích specifikována. Dostupné informace však postačují k závěru, že většina členských států usiluje o zvýšení roční míry renovací svého fondu budov v průměru o 1,5 % až 3 %.

Z analýzy Komise vyplývá, že ne každá dlouhodobá strategie renovací je dostatečně ambiciózní, pokud jde o cíle budov bez emisí uhlíku do roku 2050, a že k přípravě na změnu klimatu a k příspěvku ke klimatické neutralitě v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu bude zapotřebí více úsilí, zdrojů a udržitelných řešení⁴³.

9. Budovy s téměř nulovou spotřebou energie⁴⁴

V souladu s článkem 9 směrnice EPBD se budovy s téměř nulovou spotřebou energie staly v členských státech do 31. prosince 2020 (a po dni 31. prosince 2018 všechny nové veřejné budovy) novou stavební normou⁴⁵. Požadavky na náročnost budov s téměř nulovou spotřebou

43 To by zahrnovalo řešení v oblasti výzkumu a inovací v souladu s misí klimaticky neutrální a inteligentní města programu Horizont Evropa do roku 2030.

44 Tento oddíl doplňuje příslušný oddíl o budovách s téměř nulovou spotřebou energie v rámci posouzení pokroku dosaženého členskými státy při provádění směrnice EED a při plnění požadavků směrnice EPBD týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie a nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost z roku 2020. Cílem je zohlednit další analýzu Komise.

45 Okolností pandemie COVID-19 způsobily, že skutečné provádění požadavků na budovy s téměř nulovou spotřebou energie bylo v některých členských státech na krátkou dobu odloženo.

energie se v posledním desetiletí postupně zvyšovaly a významně přispívají k dosažení fondu budov bez emisí uhlíku v EU⁴⁶.

Členské státy stanovily vnitrostátní definice budov s téměř nulovou spotřebou energie a poskytly číselné ukazatele spotřeby primární energie vyjádřené v kWh/m² za rok, které se v průměru zdají být méně ambiciózní než referenční hodnoty uvedené v doporučení Komise z roku 2016⁴⁷, přičemž je třeba poznamenat, že přímé srovnání vnitrostátních definic není vždy možné⁴⁸, protože přístupy členských států se v důsledku rozdílů v jejich specifických klimatických podmínkách, trhu, skladbě zdrojů energie, stavebních tradicích a dalších místních podmínkách liší.

Průměrný podíl obnovitelných zdrojů se odhaduje na 20 % až 50 % celkové potřeby energie budov a předpokládá se, že se v důsledku nutnosti urychlit postupné vyřazování fosilních paliv v souladu s iniciativou „Renovační vlna“ a plánem REPowerEU⁴⁹ zvýší.

Více než polovina členských států má třídu energetické náročnosti odpovídající úrovni budov s téměř nulovou spotřebou energie. Některé členské státy rozlišují v úrovni energetické náročnosti mezi obytnými a jinými než obytnými budovami s téměř nulovou spotřebou energie, jiné však rozlišují mezi novými a stávajícími budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

Tabulka 8: Počet a podlahová plocha nových a renovovaných budov s téměř nulovou spotřebou energie

	Počet a podlahová plocha nových budov s téměř nulovou spotřebou energie				Počet a podlahová plocha renovovaných budov s téměř nulovou spotřebou energie			
	Počet		Podlahová plocha (m ²)		Počet		Podlahová plocha (m ²)	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
CELKEM	330 704	585 340	77 316 865,46	141 013 006	165 130	203 394	62 180 459	73 600 197

Zdroj: JRC 2022 na základě informací vykázaných členskými státy.

Z vykázaných údajů vyplývá, že zvyšování podílu budov s téměř nulovou spotřebou energie nepostupuje ve všech členských státech rovnoměrně. Zdá se, že v čele je několik členských států, které vykazují velmi vysoké počty nových i renovovaných budov s téměř nulovou spotřebou energie⁵⁰.

46 Economidou, M., Todeschi, V., Bertoldi, P., D'Agostino, D., Zangheri, P. a Castellazzi, L., „Review of 50 years of energy policies for buildings“ („Přehled 50 let energetických politik pro budovy“), Energy and Buildings, vol. 225, 2020.

47 Doporučení Komise 2016/1318 ze dne 29. července 2016 o pokynech na podporu budov s téměř nulovou spotřebou energie a osvědčených postupů k zajištění, aby do roku 2020 byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

48 D'Agostino, D. a Mazzarella, L., „What is a Nearly zero energy building? Overview, implementation and comparison of definitions“ („Co je budova s téměř nulovou spotřebou energie? Přehled, provádění a srovnání definic“), Journal of Building Engineering, vol. 21, 2019, s. 200–212.

49 Plán REPowerEU, COM(2022) 230 final,

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:fc930f14-d7ae-11ec-a95f-01aa75ed71a1.0024.02/DOC_1&format=PDF

50 Rozložené údaje viz Tsemekidi-Tzeiranaki S., Paci D., Clementi E., Gonzales Torres M., Analysis of the Reports on 2020 Targets under Article 27 of the Governance Regulation – Energy Efficiency, 2022 (Analýza zpráv o cílech pro rok 2020 podle článku 27 nařízení o správě – energetická účinnost, 2022).

10. Nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost budov⁵¹

Provádění metodiky nákladově optimálních úrovní požadované článkem 5 směrnice EPBD představuje nový přístup při stanovování minimálních požadavků na energetickou náročnost nových a stávajících budov. Od roku 2013 a následně každých pět let musí členské státy provádět výpočty nákladově optimální úrovně a odpovídajícím způsobem aktualizovat své vnitrostátní požadavky.

Podle posouzení zpráv členských států o nákladově optimálních úrovních, které provedlo Společné výzkumné středisko⁵², činí průměrná nákladově optimální úroveň pro nové budovy přibližně 80 kWh/m² za rok u obytných budov a 140 kWh/m² za rok u jiných než obytných budov. U budov, u nichž se provádí větší renovace, se průměrná nákladově optimální úroveň pohybuje kolem 130 kWh/m² za rok u obytných budov a 180 kWh/m² za rok u jiných než obytných budov.

Srovnání nákladově optimálních úrovní pro roky 2013 a 2018 ukazuje, že ke snížení poptávky po primární energii došlo v členských státech téměř u všech typů budov, přičemž průměrné hodnoty se snížily o 21 % u nových obytných budov, o 11 % u nových administrativních budov, o 14 % u stávajících obytných budov a o 12 % u stávajících administrativních budov.

Členské státy použily metodiku nákladově optimálních úrovní ke stanovení minimálních požadavků na energetickou náročnost nových a stávajících budov, včetně budov s téměř nulovou spotřebou energie. Bez ohledu na rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o typy budov, trhy a klimatické podmínky a řešení využívající obnovitelné zdroje energie, jsou nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost obvykle horší než požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie (v některých členských státech jsou na nákladově optimální úrovně požadavků na energetickou náročnost a požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie podobné).

11. Závěr

Cíle v oblasti spotřeby primární energie i konečné spotřeby energie byly v roce 2020 silně ovlivněny pandemií COVID-19 a byly překročeny. Všechny členské státy svých vnitrostátních příspěvků pro rok 2020 dosáhly, a to s výjimkou Belgie, Bulharska a Polska v případě spotřeby primární energie a Belgie, Bulharska, Německa, Litvy, Rakouska a Švédska v případě konečné spotřeby energie.

51 Tento oddíl doplňuje příslušné oddíly posouzení pokroku dosaženého členskými státy při provádění směrnice EED a při plnění požadavků směrnice EPBD týkajících se budov s téměř nulovou spotřebou energie a nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost z roku 2020. Cílem je zohlednit pokrok členských států v provádění a další analýzu Komise.

52 Výsledky členských států nejsou plně srovnatelné, protože členské státy si mohly pro výpočet nákladově optimálních úrovní zvolit makroekonomický nebo finanční základ a při výpočtu energetické náročnosti budov uplatňovat své vlastní vnitrostátní normy a metodiky. Další rozdíly týkající se investičních nákladů a jiných faktorů odrážejí podmínky na vnitrostátním trhu.

Pokud jde o pokrok při plnění cílů pro rok 2030 ve výši 32,5 % oproti referenčnímu scénáři z roku 2007, konečná spotřeba energie v EU v roce 2020 byla o 7,2 % vyšší a spotřeba primární energie o 9,6 % vyšší než cílové úrovně pro rok 2030. Pokud chce EU dosáhnout strukturálního snížení spotřeby energie a splnit nový cíl 13 % navržený Komisí v plánu REPowerEU, je třeba vyvinout mnohem větší úsilí.

Pokud jde o článek 7 směrnice EED, kumulativní úspory energie za období 2014–2020 vypočítané pro 24 členských států činily 197,4 Mtoe, což odpovídá 103 % součtu povinných kumulativních úspor energie v konečném využití energie za období 2014–2020 (191,7 Mtoe), v případě 27 členských států to bylo 97,5 % (202,5 Mtoe). V závislosti na konečných hodnotách dosažených třemi chybějícími členskými státy by součet kumulativních úspor požadovaných po 27 členských státech mohl být splněn. Z 24 členských států, jež úplné údaje o dosažených úsporách předložily, čtrnáct členských států své povinné úspory energie splnilo, zatímco deset členských států svých povinných úspor energie nedosáhlo.

Nedostatky v informacích k článku 5 směrnice EED, jakož i rozdílné přístupy členských států k podávání zpráv neumožňují porozumět úrovni plnění cílů na úrovni EU. Většina členských států však splnila buď roční povinnost v roce 2020, nebo celkovou povinnost za období 2014–2020.

Pro splnění cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 je třeba upřednostnit energetickou účinnost. Komise proto v červenci 2021 předložila návrh přepracované směrnice EED. Návrh pro výše uvedené články stanoví nové, ambicióznější cíle a širší oblasti působnosti. Proto je zásadní, aby zprávy členských států v nadcházejících integrovaných vnitrostátních zprávách o pokroku v oblasti energetiky a klimatu (článek 17 nařízení o správě) a ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu byly úplné a jednotné, aby Komise i členské státy mohly posoudit pokrok při plnění cílů v oblasti energetické účinnosti a určit případnou potřebu nových politických opatření.

Pokud jde o renovační vlnu, bude důležité udržet tempo a přijmout jasná a ambiciózní opatření a mechanismy, které budou schopny zajistit vyšší míru renovací budov a větší využívání potenciálu energetické účinnosti, než je tomu dnes, a přispějí tak k dosažení cíle v oblasti energetické účinnosti, ke snížení poptávky po energii a ke snížení nákladů na energii pro občany.

Cílem dlouhodobých strategií je urychlit nákladově efektivní renovace stávajících budov a dosáhnout zvýšení počtu rozsáhlých renovací. Rozdíly v přístupu jednotlivých států ke stanovení cílů v oblasti renovací ztěžují jejich přímé srovnání a odhad souhrnného cíle EU. Komise ve své analýze zdůraznila skutečnost, že úsilí některých členských států nebude k úplnému dosažení fondu budov bez emisí do roku 2050 stačit, a proto budou zapotřebí další opatření a vyšší ambice. Návrh Komise na revizi směrnice EPBD posiluje a zjednodušuje požadavky na dlouhodobé strategie renovací (které by byly přejmenovány na vnitrostátní plány renovace budov) tak, aby se z nich staly nástroje strategického plánování a podávání zpráv, které by se více zaměřovaly na opatření s jasnými, kvantifikovanými, srovnatelnými a ověřitelnými cíli, milníky a zdroji.

Budovy s téměř nulovou spotřebou energie se v členských státech do 31. prosince 2020 staly novou stavební normou, což se ukázalo být v odvětví stavebnictví vizí, která ob stojí i v budoucnosti, a která odpovídajícím způsobem mobilizovala zúčastněné strany. Podíl budov s téměř nulovou spotřebou energie ve fondu budov je stále nízký, ale očekává se, že se počet takových budov v nadcházejících letech zvýší, což vytvoří podmínky pro postupný přechod na fond budov, který by měl nulové emise, v souladu s návrhem Komise na přezkum směrnice EPBD.

Kromě toho se u nových i stávajících budov ukázalo, že volba metodiky nákladově optimálních úrovní, která má nasměrovat stávající vnitrostátní požadavky na energetickou náročnost na nákladově efektivní úroveň, je účinným přístupem. Minimální požadavky na energetickou náročnost se v posledním desetiletí postupně zlepšovaly a významně přispěly ke zlepšení stavu fondu budov v EU. Nedávný přezkum směrnice EPBD, který provedla Komise, zdůraznil potřebu aktualizovat rámec nákladově optimálních úrovní tak, aby lépe zohledňoval náklady na emise skleníkových plynů a účinky externalit souvisejících s životním prostředím a zdravím.